

INFORMACJA

O ŻYWNOŚCI I ZAPOBIEGANIU CHOROBYM ZAKAŻNYM DLA POWODZIAN

Woda rozniosła i osadziła na terenie powodzian zarazki zakaźnych schorzeń przewodu pokarmowego: duru brzuszego, czerwonki, salmonellozy, wirusowego zapalenia wątroby i innych chorób biegunkowych. W glebie oraz w pomieszczeniach chłodnych i wilgotnych mogą one pozostawać zdolne do zakażenia przez kilka tygodni.

Artykuły żywnościowe pozostawione lub przechowywane w miejscach objętych powodzią są narażone na zniszczenie, zepsucie lub zanieczyszczenie. Dlatego należy je dokładnie sprawdzać przed spożyciem. Żywność zepsuta, zanieczyszczona i spleśniała jest szkodliwa dla zdrowia. Spożywanie jej może spowodować chorobę, a nawet śmierć.

Zarazki należy zniszczyć wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

W tym celu trzeba :

- ◆ odkazić wapnem chlorowanym zalane powodzią studnie i ujęcia wodne,
- ◆ oczyścić z osadów i odkazić przy użyciu chemicznych środków czyszczących powierzchnię ścian, podłóg i sprzętów gospodarczych,
- ◆ wywietrzyć, wysuszyć i odmalować pomieszczenia mieszkalne i gospodarcze, zwłaszcza te, w których przechowuje się żywność i gdzie przebywają małe dzieci oraz osoby stare i niedołążne,
- ◆ oczyścić, wysuszyć i odkazić miejsca ustępowe: często powtarzać odkażanie urządzeń sanitarnych i ustępów, zmywać je i utrzymywać w czystości i suchości.

**Zakaźne schorzenia przewodu pokarmowego szerzą się poprzez
zakażoną wodę, żywność i brudne ręce !**

TYLKO RYGORYSTYCZNE PPRZESTRZEGANIE ZASAD HIGIENY CHRONI PRZED ZACHOROWANIEM

1. Wodę do picia, płukania owoców i warzyw spożywanych na surowo, do mycia zębów należy zawsze gotować przed użyciem.

2. Surowe produkty pochodzenia zwierzęcego (mięso, drób jaja, ryby) oraz warzywa należy traktować jako zakażone i nie dopuszczać do ich zetknięcia z produktami gotowymi do spożycia, zwłaszcza gotowymi i przeznaczonymi do spożycia na zimno lub przechowywania.

ABY UNIKNĄĆ ZAKAŻENIA NALEŻY :

- => pić mleko tylko przegotowane,
- => nie spożywać zalanych produktów żywnościowych,
- => myć bardzo dokładnie owoce przegotowaną wodą,
- => myć często ręce, zwłaszcza przed jedzeniem i przystąpieniem do przygotowania posiłków,
- => zachować drobiazgową czystość w pomieszczeniach ustępowych, myć ręce natychmiast po wyjściu z ustępu,
- => poddać się szczepieniom ochronnym, które chronią przed zachorowaniami, na terenach wyznaczonych,
- => w przypadku zaburzeń jelitowych oraz stanów gorączkowych zgłaszać się do najbliższej placówki służby zdrowia.

NIE JEDZ, ZWŁASZCZA NIE PODAWAJ DZIECIOM PRODUKTÓW, KTÓRE:

- zostały zalane, a nie są hermetycznie opakowane, np. w puszkach, jeśli nawet nie wykazują oznak zepsucia,
- mają zmieniony zapach, barwę, smak, konsystencję,
- mają widoczną pleśń lub zapach spleśniały, stęchły,
- są w widoczny sposób zanieczyszczone lub mają obcy, chemiczny zapach,
- są w opakowaniach pozbawionych etykiety, w związku z czym mogą być mylnie uznane za żywność, np. trujące oleje mineralne, zaprawione zboża siewne, itp.
- znajdowały się bez szczególnych opakowań w miejscach brudnych (w chlewniach, oborach, kurnikach, itp.)
- są w puszkach o wyдутych wieczkach (zbombażowane konserwy).

Żywność, która uległa zalaniu a nie była hermetycznie opakowana musi bezwzględnie zostać zniszczona.

Nie jedz artykułów żywnościowych niewiadomego pochodzenia - mogą być szkodliwe. Nie spożywaj mięsa, które nie było badane oraz jego przetworów. Ani gotowanie, ani smażenie takiego produktu nie chroni przed zatruciem, zwłaszcza niebezpiecznymi dla człowieka włośniami.

Informacja o wodzie do picia

Fala powodziowa niesie ze sobą zanieczyszczenia bakteryjne i chemiczne groźne dla zdrowia i życia człowieka. Po ustąpieniu powodzi woda w studniach i zbiornikach wodnych nie nadaje się do picia. W celu uzyskania wody bezpiecznej dla zdrowia należy **bezwzględnie** wszystkie studnie doprowadzić do odpowiedniego stanu technicznego oraz **oczyścić** je i **wydezynfekować**. Przed użyciem **wodę należy poddać laboratoryjnym badaniom kontrolnym**.

ODKAŻANIE STUDNI KOPANEJ

Aby odkazić studnię kopaną należy:

- ✓ zmierzyć ilość wody w studni. W tym celu należy zmierzyć średnicę cembrowiny oraz głębokość wody w studni za pomocą czystej długiej tyczki lub ciężarka zawieszzonego na sznurku,
- ✓ obliczyć i odważyć lub odmierzyć potrzebną do sporządzenia roztworu ilość wapna chlorowanego lub podchlorynu sodu posługując się niżej podaną tabelą:

Średnica studni w metrach	Ilość wapna chlorowanego na każdy metr głębokości wody w studni w gramach [g]	Ilość roztworu podchlorynu sodu na każdy metr głębokości wody w studni w mililitrach [ml]
0,80	210	315
0,85	225	380
0,90	255	425
1,00	315	525

- ✓ wyczerpać lub wypompować wodę ze studni do tego stopnia, by umożliwić człowiekowi zejście na dno studni,
- ✓ oczyścić cembrowinę i dno studni,
- ✓ do wiadra z wodą dodać 2 płaskie łyżeczki od herbaty wapna chlorowanego i płynem tym wyszorować cembrowinę (do szorowania używać twardej szczotki),
- ✓ zalać cementem szczeliny w cembrowinie,
- ✓ nasypać dno studni około 10 cm warstwę drobnego, dobrze przemytego żwiru lub grubego piasku,
- ✓ zaczekać aż woda ponownie napełni studnię do stałego poziomu,
- ✓ przygotowaną ilość wapna chlorowanego lub podchlorynu sodu dokładnie rozetrzeć w wiadrze z niewielką ilością wody (na papkę podobną do śmietany), dopełnić wiadro wodą, rozmieszać, po czym całą zawartość wlać do studni, wymieszać tyczką lub przez nabieranie wiadrem czerpalnym i wlewania z powrotem,
- ✓ po 24 godzinach wyczerpać lub wypompować wodę aż do zaniku zapachu chloru.

Do dezynfekcji wody stosuj jeden z następujących środków:

- wapno chlorowane,
- podchloryn sodu,
- chloraminę.

JAK PRZYGOTOWAĆ ROZTWÓR WAPNA CHLOROWANEGO ?

Do dwóch pełnych łyżeczek (od herbaty) wapna chlorowanego w proszku dodać dwie łyżeczki wody. W naczyniu rozetrzeć na jednolitą papkę. Dolać wody do 1/4 litra i dobrze wymieszać. Przełożyć do naczynia o pojemności jednego litra, szczelnie zamykanego, dopełnić wodą do 1 litra, zamknąć (zakorkować) i dobrze wymieszać.

**Wapno chlorowane można otrzymać bezpłatnie we wszystkich
Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych.**

JAK PRZEPROWADZIĆ DEZYNFEKCJĘ WODY :

Na każde wiadro (około 10 litrów) dezynfekowanej wody dodać 2 łyżeczki przygotowanego roztworu wapna chlorowanego. Wodę dobrze wymieszać i pozostawić, a po 30 minutach sprawdzić czy w wodzie wyczuwalny jest zapach chloru. Jeżeli zaniknie, dodać jeszcze 1 łyżeczkę roztworu na wiadro wody. Po dalszych 30 minutach ponownie sprawdzić obecność chloru i ewentualnie dodać jeszcze jedną łyżeczkę.

Dezynfekowaną wodę pozostawić do następnego dnia.

Dopiero wtedy może ona być używana w gospodarstwie. Wodę mętną należy odstawić, aby się usadziła przed dezynfekowaniem. Wody silnie zabarwione wymagają większych ilości wapna chlorowanego.

JAK PRZYGOTOWAĆ ROZTWÓR PODCHLORYNU SODU ?

Do litrowego naczynia wlać 4 łyżeczki kupionego podchlorynu sodu w płynie. Uzupełnić wodą do pojemności 1 litra. Dobrze zamknąć i wymieszać. Postępowanie dezynfekcyjne jak z wapnem chlorowanym.

JAK ODKAŻAĆ WODĘ CHLORAMINĄ ?

Sposób przygotowania roztworu chloraminy i dezynfekcji wody podany jest na opakowaniu. Należy dokładnie się do niego stosować. Małe ilości wody na użytek indywidualny mogą być dezynfekowane tabletkami „PANTOCIDU”, będącymi w wolnej sprzedaży. Sposób użytkowania podany jest na opakowaniu.

ODKAŻANIE STUDZIEN WIERCONYCH I ABISYŃSKICH

W przypadku studni wierconych wymieszanie roztworu odkażającego nastęrcza duże nudności. Dlatego w wyjątkowych wypadkach odkaża się je wprowadzając roztwór dezynfekcyjny za pomocą specjalnej pompy. Zazwyczaj w przypadku zanieczyszczenia studni dokładnie się ją przepłukuje przez długotrwałe pompowanie.

ODKAŻANIE WEWNĘTRZNEJ CZĘŚCI POMPY ABISYŃSKIEJ

Przeprowadza się w następujący sposób : 4 gramy wapna chlorowanego (1 czubata łyżeczka) albo 7 ml roztworu podchlorynu sodu (1,5 łyżeczki) rozpuścić w dwóch kubkach wody. Zdjąć kolumienkę studni, nalać do rury przygotowany roztwór, nałożyć kolumienkę i pompować aż do ukazania się wody w wylocie pompy; pozostawić na 24 godziny, następnie pompować aż do zaniku zapachu chloru w wodzie. Po wykonaniu czyszczenia i odkażania studni, woda z niej powinna być zbadana przez najbliższą stację sanitarno-epidemiologiczną, która wyda orzeczenie, czy woda może być używana do picia i potrzeb gospodarczych.

ODKAŻANIE WODY

Każdą niepewną wodę przeznaczoną do picia należy odkażyć. Dzięki zniszczeniu bakterii, a w szczególności zarazków chorób zakaźnych przewodu pokarmowego, staje się ona bezpieczna dla zdrowia. Odkażanie wody można przeprowadzić różnymi środkami i sposobami:

- ✓ najprostszym i dobrym sposobem odkażania wody jest jej gotowanie,
- ✓ można również dezynfekować wodę za pomocą specjalnych preparatów i pastylek pod różnymi nazwami, przeprowadzając też zabieg „ściśle według przepisów” załączonych do tych preparatów (np. Pantocid).

UWAGA : Odkażanie nie usuwa zanieczyszczeń chemicznych.

PAMIĘTAJ ! Duża zawartość związków chemicznych (azotanów) może wywołać u niemowląt sinicę, która przy braku natychmiastowej pomocy lekarskiej bywa śmiertelna. Dlatego wszystkie kobiety ciężarne oraz niemowlęta powinny korzystać wyłącznie z wody badanej i określonej jako odpowiadająca wymaganiom sanitarnym.